

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola Bílina, Mírové náměstí 21

Mírové náměstí 21, 418 01 Bílina

Identifikátor školy: 600 084 922

Termín konání inspekce: 21. – 23. února 2005

Čj.:	h1-1035/05-04034
Signatura:	of5ky128

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola Bílina, Mírové náměstí 21 je příspěvkovou organizací a jejím zřizovatelem je město Bílina, Břežánská 50, 418 31 Bílina.

Základní umělecká škola (ZUŠ) poskytuje základy uměleckého vzdělávání v hudebním (HO), výtvarném (VO) a tanečním (TO) žákům spádové oblasti Hostomice, Hrobčice, Ledvice, Lukov, Měrunice, Ohníč a Světec. Ve školním roce 2004/2005 navštěvovalo školu celkem 235 žáků (HO – 142, VO – 32, TO – 61). Z tohoto počtu bylo 34 žáků zařazeno do přípravného studia, 172 do prvního stupně, 26 do druhého stupně a tři do studia pro dospělé. Rozšířené studium není v tomto školním roce realizováno.

Vzdělávání v hudebním, výtvarném a tanečním oboru probíhá v Bílině, Mírové náměstí 21.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru v Základní umělecké škole Bílina.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru v Základní umělecké škole Bílina.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku v hudebním oboru zajišťuje 13 pedagogů. Z tohoto počtu čtyři vyučující pracují na plný pracovní úvazek. Předepsanou odbornou kvalifikaci splňuje pět učitelů, další tři studují. Výtvarné vzdělávání vede jedna učitelka bez předepsané kvalifikace, která je absolventkou výtvarně zaměřené střední odborné školy. Věkové složení i současný stav aprobovanosti stabilizovaného pedagogického sboru obou oborů umožňují plnit školou deklarovaný program.

Organizace vyučování je přehledná a má jasně stanovená pravidla. Vedení tvoří ředitel a zástupkyně, v jejíž kompetenci jsou především ekonomické a provozní záležitosti. Kompetence na jednotlivé pedagogy jsou delegovány prostřednictvím písemných pověření ředitele školy. Provozní zaměstnanci mají pracovní náplně vloženy do osobních spisů.

Přenos informací uvnitř ZUŠ je funkční. Všichni pracovníci mají k aktuálním informacím volný přístup. Ředitel klade důraz na osobní kontakt, provozní porady jsou organizovány podle potřeby. Závažná písemná sdělení zaměstnancům oznamuje vedení školy na nástěnných tabulích.

Pedagogická rada jedná dvakrát ročně. Z těchto jednání jsou vedeny přehledně vypracované zápisy. Poradním orgánem ředitele jsou především čtyři nástrojové sekce (předmětové komise). Jejich velmi dobrá práce je patrná z písemných zápisů o průběhu a hodnocení výsledků pedagogické i organizační činnosti.

Stávající systém vedení zaměstnanců ZUŠ je promyšlený. Ředitel klade důraz na kvalitní personální zabezpečení výuky, upřednostňuje pozitivní motivační formu a snaží se oceňovat každou iniciativu pedagoga.

Odbornou a metodickou pomoc začínajícím a v současné době studujícím učitelkám hudebního oboru poskytuje vedení spolu s ostatními zkušenými pedagogy především prostřednictvím hospitací nebo konzultací.

Hospitační činnost se zápisem a následným rozbořem probíhá podle písemně vypracovaného plánu. Celkový přehled o úrovni vyučovacího procesu si ředitel doplňuje orientačními vstupy

do hodin, zhlédnutím postupových nebo závěrečných zkoušek, návštěvou koncertů nebo jiných prezentací. Všechny poznatky z kontrolní činnosti ředitel s vyučujícími analyzuje a společně hledají účinné cesty k odstranění zjištěných nedostatků.

Mimořádné výsledky ve vzdělávání žáků vedení školy oceňuje nejen morálně, ale i formou diferencovaných osobních příplatků a mimořádných odměn. Systém pravidelného sebehodnocení jednotlivých pracovníků není písemně vypracován.

V závislosti na nabídce Pedagogického centra v Ústí nad Labem učitelé průběžně využívají možnosti dalšího vzdělávání. Podkladem pro výběr specializovaných seminářů byly vždy zájem učitelů a potřeby ZUŠ. Umělecký růst učitelů (nenarušující jejich pedagogickou činnost) je vedením školy rovněž podporován.

Personální podmínky vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučování žáků hudebního a výtvarného oboru ZUŠ probíhá v třetím podlaží bývalé základní školy.

Hudební obor má k dispozici dostatečný počet učeben vybavených s postupně inovovaným nebo restaurovaným nábytkem.

Vyučující a žáci výtvarného oboru používají jednu učebnu s přilehlým kabinetem, ve kterém je umístěn sklad materiálu, hrnčářský kruh a elektrická vypalovací pec. Šatna žáků je přímo v učebně.

Prostory určené pro výuku kolektivního předmětu hudební nauka jsou účelně vybaveny židlemi a stoly pro žáky různého věku, televizi, videorekordérem a audiosestavou. V koncertním sále ZUŠ je umístěn nový klavír (křídlo) a mixážní pult (s možností připojení mikrofonů, hudebních nástrojů a reproduktorů). Kytarové oddělení je nově vybaveno elektrickými kytarami a malou přenosnou aparaturou určenou pro vystupování žáků v malých prostorách. Klavíry (křídla) a keyboardy jsou umístěny v učebnách hry na klavír a elektronické klávesové nástroje. Oddělení dechových dřevěných nástrojů má k dispozici nové příčné flétny. Žáci hudebního oboru si také mohou půjčovat školní hudební nástroje na období jednoho školního roku.

Do kabinetu i učebny výtvarného oboru byly na míru vyrobeny dřevěné regály pro přehledné ukládání archivovaných nebo rozpracovaných žákovských prací. Ostatní zařízení je staršího data, zvláště sedací nábytek už dosluhuje. Počet pracovních míst žáků sice odpovídá počtu studujících ve skupině, avšak velikost pracovní plochy v dostatečné míře neumožňuje například plošnou tvorbu větších rozměrů.

Pro výuku v hudebním nebo výtvarném oboru mohou učitelé podle potřeby používat školní audiovizuální techniku. Výpočetní technika slouží převážně ke kancelářským účelům, jeden starší osobní počítač je pro volné použití umístěn ve sborovně školy.

Kontrolní činnost v oblasti materiálně-technických podmínek výuky je zaměřena především na efektivní využívání stávajících učebních pomůcek. V rámci finančních možností a požadavků vyučujících se ředitel školy snaží o průběžné opravy hudebních nástrojů i o doplňování učebních pomůcek. Spolupráce se zřizovatelem je v této oblasti na velmi dobré úrovni, potřeby školy jsou zřizovatelem akceptovány a podle možnosti plněny.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům průměrné.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

ZUŠ zajišťuje vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru v souladu s Rozhodnutím MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Vyučování v hudebním oboru probíhá podle platných učebních plánů. Škola zajišťuje výuku ve hře na klavír, elektronické klávesové nástroje, housle, kytaru, příčnou a zobcovou flétnu, klarinet, trubku, sborovému i sólovému zpěvu. Nově přijatí žáci jsou zařazováni do přípravné hudební výchovy nebo přímo do základního studia. V souladu s učebními plány je také zajištěna v prvním až pátém ročníku prvního stupně základního studia výuka povinného předmětu hudební nauka. Obsah učiva hudebního oboru je v souladu s platnými učebními osnovami.

Vzdělávání ve výtvarném oboru postupuje v souladu s platnými učebními plány dle varianty A základního studia i dle platného vzdělávacího programu s převažujícím uplatněním alternativního přístupu Výtvarné vyjadřování v kresbě, malbě, grafice a modelování.

Časová dotace předmětů vyučovaných v obou sledovaných oborech je využívána v povolené toleranci.

Ve výčtu dokladů uvedená povinná dokumentace je vedena průkazně. Plnění učebních dokumentů kontroluje ředitel školy průběžně u všech vyučujících a v případě zjištění nedostatků ihned přijímá opatření.

Vzdělávání v obou inspekci sledovaných oborech probíhá podle individuálních nebo kolektivních rozvrhů hodin. Rozvrhy korespondují s výkazy žáků a vyučovaných hodin a jsou sestaveny tak, aby zohledňovaly i dojíždění žáků spádové oblasti školy.

Pravidla organizace vzdělávání jsou jasně stanovena ve školním řádu. V dokumentu uvedený rozsah povinností a práv je vyvážený a respektuje práva dítěte. Umělecké vzdělávání už ze své podstaty působí preventivně v oblasti sociálněpatologických jevů. Zdvořilé chování žáků v průběhu inspekce ukazovalo na účinnost výchovného působení učitelů. Práci pedagogů rovněž oceňuje veřejnost města.

Informace o prospěchu a chování žáků jsou zákonným zástupcům průběžně oznamovány prostřednictvím žákovských sešitů. V případě potřeby se mohou rodiče informovat přímo u pedagogů. Dalším informačním zdrojem jsou pro rodiče i veřejnost koncerty, výstavy, třídní přehrávky a jiné prezentace.

Vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru probíhá v souladu s učebními dokumenty.

Hudební obor

Průběh a výsledky vzdělávání byly inspekci hodnoceny na základě 10 hospitací u pěti učitelů v předmětech hra na klavír, elektronické klávesové nástroje, zobcovou flétnu, kytaru, sborový zpěv a hudební nauka.

Většina pedagogů byla na výuku dobře připravena. Studijní plány pro individuální vyučování ve velké míře obsahovaly konkrétní vyučovací cíle i výčet prostředků (notového materiálu a technických cvičení určených k nastudování). Inspekce ocenila náročnou přípravu na kolektivní vyučování pěveckého sboru a hudební nauky žáků třetího až pátého ročníku.

Dobrou kvalitu výuky v hospitovaných hodinách neovlivňovala délka pedagogické praxe ani odborná kvalifikace učitelů. Všichni se snažili vést žáky k zodpovědné domácí přípravě a v dostatečné míře kladli důraz na promyšlený hudební projev žáka. Učební pomůcky využívali pedagogové účelně.

Kromě klávesových nástrojů s konstantním laděním jsou učebny vybaveny dalšími nástroji podle specializace vyučujících.

Dostatečně prostorná učebna kolektivních předmětů (přípravné hudební výchovy, hudební nauky a sborového zpěvu) umožňuje využívat různé metody a formy učení, včetně pohybových aktivit žáků.

Hudební vzdělávání bylo po věcné a odborné stránce vedeno správně. Výraznější rozdíly inspekce zaznamenala ve schopnosti učitelů motivovat žáky ke kvalitní domácí přípravě nebo k výkonu při hodině. Použité vyučovací metody odpovídaly věku, schopnostem i získaným dovednostem studujících. Učitelé se snažili pracovat pečlivě, s rozdílnou důsledností však upozorňovali žáky na správné návyky při hře na hudební nástroj. Celkově průměrné výstupy z vyučování převyšovali výsledky žáků postupujících do okresního kola klavírní soutěže ZUŠ.

V hudební nauce byly využity různé formy a metody učení, které vhodně podporovaly aktivitu žáků. Jejich dovednosti a vědomosti odpovídaly požadavkům osnov příslušného ročníku.

Výuka sborového zpěvu naopak nedosahovala kvality kategorie výběrových sborů ZUŠ, odpovídala běžnému standardu žákovských sborů základních škol.

Všechny hospitované hodiny charakterizovala atmosféra důvěry, vzájemná komunikace (učitel – žák) byla úměrná věku, zkušenostem a schopnostem žáků.

V průběhu vyučování převažovalo slovní hodnocení, klasifikaci známkou zaznamenávali učitelé souběžně v žákovských sešitech a v třídních knihách. Slovní hodnocení i klasifikace podporovaly zejména pozitivní motivaci žáků. Další motivací pro studující hudebního oboru je možnost veřejné prezentace nebo účasti v oborových soutěžích ZUŠ.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudebním oboru jsou na průměrné úrovni.

Výtvarný obor

Hodnocení průběhu vzdělávání probíhalo na základě hospitací a bylo doplněno prohlídkou archivu realizovaných žákovských prací.

Výtvarné vzdělávání vede zkušená učitelka s dlouholetou pedagogickou praxí. Na školní rok 2004/2005 vyučující předložila pečlivě vypracovaný rámcový plán práce výtvarného oboru, včetně obecného zdůvodnění výběru plánovaných témat. Realizované nebo rozpracované výtvarné řady a projekty svědčily o koncepční přípravě na vyučování.

Materiálně-technické podmínky výuky se od předchozí inspekce příliš nezměnily. Vyučování probíhá ve stejné učebně, její velikost pouze s obtížemi dovoluje větší výtvarné realizace. Velké problémy vznikají zvláště při práci u ateliérových stojanů nebo v průběhu prostorové tvorby. V učebně, v nových policích, byl uložen výtvarný materiál a ukončené nebo rozpracované práce žáků. Na chodbě školy byly vystaveny kvalitní žákovské práce, které dotvářely podnětnou atmosféru školy.

Učebna má na počet žáků ve skupině odpovídající počet pracovních míst. Jejich menší plochu musí vyučující kompenzovat omezením velikosti práce nebo pečlivě promyšlenou organizací výtvarné činnosti.

Učební pomůcky byly při výuce využívány v souladu s cíli vyučování. Pro samostatnou práci měli žáci připravené dostatečné množství výtvarného materiálu, který používali z technického hlediska správně.

V tomto školním roce výtvarný obor navštěvují žáci přípravného a prvního stupně základního studia ve třech skupinách. Zařazování žáků do ročníků je v souladu s učebními plány. Věkový rozsah ve skupinách, s ohledem na psychohygienická hlediska, není příliš široký.

Vyučovací jednotky měly tříhodinovou stavbu. Vstupní motivace, vedená formou krátkého řízeného rozhovoru, uváděla samostatnou práci. Zpracovávané téma plně využívalo zkušenosti žáků a poskytovalo dostatek prostoru pro uplatnění osobitosti výrazu v jejich projevu.

Učitelka při vyučování používala vhodné metody a formy práce, zvláště pozitivně se projevoval její individuální přístup k žákům a citlivá korektura výtvarných prací. Učivo bylo po věcné i odborné stránce vedeno správně. Vyučování charakterizovala klidná, vstřícná atmosféra. Komunikace a vzájemná interakce (učitelka – žák) byly založeny na důvěře a spolupráci. Mezi žáky panovala ohleduplnost a tolerance.

Slovní hodnocení probíhalo formou diskuse učitelky s autory samostatné práce, ostatní žáci se k rozhovoru velmi málo připojovali.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výtvarném oboru jsou celkově na průměrné úrovni

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Umělecké zaměření školy umožňuje řediteli i zainteresovaným učitelům sledovat výstupy z vyučování především prostřednictvím mnoha žakovských vystoupení hudebního oboru nebo výstav výtvarného oboru. Žáci hudebního oboru navíc vždy na konci školního roku absolvují komisionální nebo závěrečné zkoušky.

K porovnání výsledků vyučování obou oborů slouží i jejich pravidelná účast v soutěžích nebo přehlídkách vyhlašovaných pro ZUŠ MŠMT. Dalším hlediskem je úspěšnost absolventů při talentových zkouškách na střední odborné školy s hudebním nebo výtvarným zaměřením.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání v hudebním a výtvarném oboru na průměrné úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (čj. 30 415/2004-21 ze dne 19. ledna 2004)
2. Učební plány pro základní umělecké školy (schválené MŠMT pod čj. 18.418/1995-25 dne 26. června 1995, s účinností od 1. září 1995)
3. Vzdělávací program výtvarného oboru základních uměleckých škol (schválený MŠMT pod čj. 15 865/2000-22 dne 26. dubna 2000, s platností od 1. září 2000)
4. Úprava učebních plánů výtvarného oboru základních uměleckých škol (schválená MŠMT pod čj. 18 455/2002-22 dne 3. května 2002, s platností od 1. září 2002)
5. Rámcový plán práce výtvarného oboru (zpracovaný učitelkou VO – 2004/2005)
6. Třídní knihy pro individuální a kolektivní vyučování (HO, VO – 2004/2005)
7. Katalogy o průběhu studia (HO, VO – 2004/2005)
8. Protokoly o přijímacích a postupových zkouškách (HO – 2003/2004)
9. Výkazy žáků a vyučovacích hodin (HO – 2004/2005)
10. Rozvrhy hodin podle žáků a vyučovaných předmětů (HO, VO – 2004/2005)
11. Školní řád (ze dne 23. ledna 2003)
12. Organizační řád ZUŠ (s platností od 11. října 2004)
13. Provozní řád (ze dne 25. ledna 2002)

14. Koncepce rozvoje školy 2002 – 2005 (ze dne 21. září 2002)
15. Roční plán 2004/2005 (ze dne 28. srpna 2004)
16. Roční plán instrumentálního souboru 2004/2005 (ze dne 29. srpna 2004)
17. Osobní plán ředitele školy 2004/2005 (ze dne 12. srpna 2004)
18. Plán hospitační a kontrolní činnosti 1. pololetí školního roku 2004/2005 (ze dne 29. září 2004)
19. Plán hospitační a kontrolní činnosti 2. pololetí školního roku 2004/2005 (ze dne 28. ledna 2004)
20. Katalog nastudovaných skladem (průběžně aktualizovaný)
21. Pověření učitelů pro přípravu koncertů 2. pololetí školního roku 2004/2005 (ze dne 19. ledna 2005)
22. Pokyny ke klasifikaci (ze dne 21. ledna 2002)
23. Náplň práce sekcí hudebního oboru (ze dne 23. ledna 2004)
24. Osobní složky zaměstnanců – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků (osobní čísla: 930, 5928, 1511, 5940, 1514, 980, 933, 969, 958, 3908, 935, 931, 957)
25. Zápisy z jednání pedagogické rady (2004/2005)
26. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004

ZÁVĚR

Současné personální podmínky jsou z hlediska odborné kvalifikace spíše průměrné. Na výuku však neměla tato skutečnost negativní dopad. Velmi dobré i méně zdařilé hodiny realizovali pedagogové bez ohledu na kvalifikační předpoklady.

Organizační struktura vzdělávání je funkční. Celkově je systém vedení zaměstnanců založený na každodenním kontaktu, k problémům školy ředitel přistupuje otevřeně.

Inspekcí sledovaná výuka probíhala v dostatečně esteticky motivujících podmínkách. Podle finančních možností jsou postupně moderním nábytkem vybavovány učebny i doplňovány učební pomůcky. Materiálně-technické zázemí obou oborů má celkově dobrou úroveň a umožňuje ZUŠ plnění platných učebních dokumentů.

Výuka v hudebním a výtvarném oboru ZUŠ probíhá v souladu s platnými učebními dokumenty.

Učitelé byli na většinu hospitovaných hodin pečlivě připraveni. Dostatečně názorné vedení výuky se většinou lišilo použitými metodami a formami práce. V hodinách nechyběla vhodná motivace, všichni pedagogové hodnotili žáky především slovně.

Žáci respektovali dohodnutá pravidla, neobjevovaly se prvky nežádoucího chování.

Od poslední inspekce v dubnu 2000 nedošlo v ZUŠ k zásadní změně, převážná většina zjištění se shoduje s minulými poznatky.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Langerová	PaedDr. Jana Langerová v. r.
Člen týmu	Jan Svoboda	Jan Svoboda v. r.

V České Lípě dne 31. března 2005

ano

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Hrnčířská 763, 470 01 Česká Lípa. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. dubna 2005

ano

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Jiří Kopa, ředitel školy	Jiří Kopa v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	11. května 2005	14/8/05-04034
Školská rada	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.